

Till
Socialdepartementet
s.registrator@regeringskansliet.se
s.fs@regeringskansliet.se
Dnr S2015/07738/FS

Remissvar: Kroppsbehandlingar. Åtgärder för ett stärkt konsumentskydd SOU 2015:100

Bakgrund

Sveriges Tandläkarförbund har fått möjlighet att lämna synpunkter på betänkandet av skönhetsutredningen: *Kroppsbehandlingar. Åtgärder för ett stärkt konsumentskydd*. I betänkandet föreslås en ny lag som ska reglera kroppsbehandlingar som syftar till att förändra utseendet och som kan innebära en betydande hälsorisk. Lagen tydliggör att dessa behandlingar inte är hälso- och sjukvård utan en konsumenttjänst. Lagen blir således en konsumentskyddslag. Legitimerad personal som utför kroppsbehandlingar föreslås omfattas av lagen. Vidare föreslås en nationell, webbaserad informationstjänst ska inrättas. Informationstjänsten ska tillhandahålla oberoende information om kroppsbehandlingar som syftar till att förändra utseendet och som kan innebära en betydande hälsorisk.

Förslaget till ny lag om kroppsbehandlingar

Sveriges Tandläkarförbund välkomnar ambitionen att stärka konsumentskyddet för personer som väljer att genomgå kroppsbehandlingar i syfte att förändra utseendet. Vi är också positiva till att det kommer tillstånd en reglering av de kroppsbehandlingar som inte omfattas av tandvårdslagen. Sveriges Tandläkarförbund anser dock att det finns oklarheter kring hur den nya lagen ska tillämpas i tandvården. Vi önskar därför ett förtydligande kring vilka förutsättningar som gör att en tandbehandling är att betrakta som rent kosmetisk.

Så som lagen är utformad i betänkandet kommer de flesta tandläkarna att omfattas och i sitt arbete behöva förhålla sig till huruvida en behandling är estetisk eller rent kosmetisk. Gränsdragningen mellan vad som är att betrakta som estetisk respektive kosmetisk tandvård är hårfin. Sveriges Tandläkarförbund vill förtydliga att det inte är så enkelt som att lista olika typer av behandlingar som "rent kosmetiska". De exempel som ges på kosmetiska tandbehandlingar på sidan 57 i betänkandet, exempelvis tandimplantat, tandreglering och blekning, kan även vara odontologisk

indicerad tandvård som omfattas av tandvårdslagen. Ytterligare en försvårande faktor är att kosmetiska behandlingar i vissa fall görs i samband med odontologisk indicerad tandvård.

Ett exempel: En bro ska göras för att ersätta en tandlucka regio 21. Brons utsträckning blir tand nummer 11-22. Av kosmetiska skäl tas även tand nummer 12 med trots att odontologisk indikation saknas. Hur skulle lagen gälla i det här fallet? Ska två helt olika lagar gälla för en och samma behandling? Vad skulle gälla om vårdgivaren inte har en försäkring för kroppsbehandlingar? Skulle olika försäkring gälla för olika tänder i samma konstruktion?

Gränsdragningsproblematiken kan försvåras av att personer som besöker tandvården ser sig som patienter trots att behandlingen inte omfattas av tandvårdslagen. För att lagen ska innebära ett stärkt konsumentskydd måste det vara tydligt för personen som besöker tandvården när ett ingrepp som görs är ren kosmetik och när det är estetisk tandvård.

Tillstånd och tillsyn

Utredningen föreslår att verksamheter som omfattas av den nya lagen om kroppsbehandlingar ska ansöka om tillstånd hos kommunen samt att kommunen ska utöva tillsyn över verksamheter som beviljats tillstånd. Sveriges Tandläkarförbund är positiva till att det ställas krav på tillstånd och tillsyn över verksamheter som bedriver kroppsbehandlingar och som inte tidigare reglerats. Vi är dock tveksamma till vad förslaget får för konsekvenser för verksamheter som huvudsakligen bedriver tandvård.

Idag utför de flesta tandvårdskliniker såväl tandvård som kosmetiska tandbehandlingar. Som lagförslaget är utformat kommer alltså de allra flesta tandvårdskliniker, privata såväl som offentliga, att omfattas. Detta innebär att i stort sett alla tandvårdskliniker kommer att behöva ansöka om tillstånd hos och tillsynas av kommunen. Sveriges Tandläkarförbund är tveksamma till att det är utredarens intention att tandvården ska stå under tillsyn och vara anmälnings/tillståndspliktiga till två olika instanser. Vi anser att det bör övervägas om inte IVO är bäst lämpad att vara den myndighet som prövar tillstånd och bedriver tillsyn, enligt den nya lagen om kroppsbehandlingar, över den verksamhet som i huvudsak bedriver tandvård alternativt att IVO över ansvarar för tillstånd och tillsyn över den verksamhet som bedrivs av legitimerad personal.

Avgift för tillstånd och tillsyn

Utredaren föreslår att kommunfullmäktige ska få meddela föreskrifter om avgift för att täcka kostnader i samband med tillståndsansökningar och tillsyn. Sveriges Tandläkarförbund anser att oavsett vilken myndighet som

kommer att ansvara för tillstånd och tillsyn över verksamheter som utför kroppsbehandlingar bör differentierad avgifter för dessa tjänster övervägas. Detta eftersom kostnaderna kommer att slå hårdare mot mindre företag.

Legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal utför kroppsbehandlingar

Utredningen föreslår att kroppsbehandlingar som innefattar injektioner och kirurgiska ingrepp endast får utföras av vissa legitimerade yrkesgrupper, däribland tandläkare, inom sina respektive kompetensområden. Med begreppet "respektive kompetensområden" avses de områden inom vilka de legitimerade kan förväntas ha utvecklat formell och reell kompetens. Sveriges Tandläkarförbund är positiva till en tydligare reglering gällande vem som får utföra vissa ingripande kroppsbehandlingar. Vi anser dock att det är oklart hur formell och reell kompetens ska prövas, exempelvis om en legitimerad yrkesutövare vill utföra ingrepp som kan uppfattas ligga utanför legitimationens kompetensområde.

Vidare anser Sveriges Tandläkarförbund att Socialstyrelsen bör uppdras att vidare utreda vilka typer av kroppsbehandlingar som enbart bör utföras av legitimerad personal. Behandlingar som tandreglering och skalfasader är så pass ingripande att det bör övervägas om även dessa ska omfattas av krav på legitimation inom rätt kompetensområde.

Inget krav på försäkring

Utredningen bedömer att det saknas förutsättningar för att införa en obligatorisk försäkring för näringsidkare som omfattas av lagen om kroppsbehandlingar. Avsaknaden av en försäkring som motsvarar patientskadeförsäkringen kan till exempel leda till att två patienter som får samma behandling på samma klinik kan ha olika rätt till försäkring för att den ena patientens behandling var rent kosmetisk medan den andra gjordes på odontologisk indikation. Sveriges Tandläkarförbund menar att detta inte är acceptabelt ur ett patienthänseende och att en ansvarsförsäkring därför bör vara obligatorisk för näringsidkare som utför kroppsbehandlingar.

Med vänlig hälsning
Sveriges Tandläkarförbund

Hans Göransson
ordförande